

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: VÝKON POLITICKÝCH PRÁV NAŠICH OBČANOV NESMIE BYŤ VIAZANÝ NA EVIDENCIU TRVALÉHO POBYTU ALEBO NA PLNÚ SPÔSOBILOSŤ OBČANA NA PRÁVNE ÚKONY. ŽIADAM ÚPRAVU V ZÁKONE O POLITICKÝCH STRANÁCH.

Bratislava 15. júla 2025

Verejný ochranca práv, Róbert Dobrovodský, dnes v rámci medzirezortného pripomienkového konania uplatnil dve zásadné pripomienky k zákonu o politických stranách a politických hnutiach. Verejný ochranca práv sa do medzirezortného pripomienkového konania zapája s návrhmi na zmenu aktuálne platnej a účinnej právnej úpravy zákona o politických stranách a politických hnutiach. Pripomienky verejného ochrancu práv preto nesmerujú voči predloženej novele Ministerstva vnútra, ale už v súčasnosti platnej právnej úprave.

Práva len pre osoby s trvalým pobytom

Verejný ochranca práv eviduje podnet, v ktorom podávateľ namieta právnu úpravu ust. § 3 ods. 1 a nasl. zákona o politických stranách a politických hnutiach. Podľa tejto právnej úpravy občania Slovenskej republiky bez trvalého pobytu na jej území nemajú:

- právo voliť a byť volený do orgánov politickej strany alebo politického hnutia,
- právo byť členom prípravného výboru politickej strany, štatutárnym orgánom politickej strany alebo členom štatutárneho orgánu politickej strany, členom najvyššieho, výkonného, rozhodcovského a revízneho orgánu politickej strany,
- právo založiť politickú stranu a združovať sa v nej,
- právo podpísať zoznam občanov, ktorí súhlasia, aby politická strana vznikla.

„Právna úprava, podľa môjho názoru, diskriminuje občanov Slovenskej republiky bez trvalého pobytu na jej území, keďže im odopiera politické práva priznané Ústavou Slovenskej republiky. Navyše, občan iného členského štátu Európskej únie s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky má v tomto ohľade výhodnejšie postavenie ako slovenský občan bez trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, pretože jemu uvedené politické práva zákon priznáva“ hovorí verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský

Rozpor s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím

V rámci medzirezortného pripomienkového konania verejný ochranca práv taktiež navrhuje zmenu právnej úpravy, v zmysle ktorej majú právo

- voliť a byť volení do orgánov politickej strany,
- byť členmi prípravného výboru, štatutárnymi orgánmi, členmi najvyššieho, výkonného, rozhodcovského a revízneho orgánu politickej strany

len občania, ktorí o. i. majú plnú spôsobilosť na právne úkony.

Takáto úprava je podľa názoru verejného ochrancu práv v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím. Aktuálne znenie zákona o politických stranách a politických hnutiach totižto neprihliada na individuálne okolnosti jednotlivých prípadov a osobám obmedzeným na spôsobilosti na právne úkony odopiera predmetné práva automaticky.

„Z uvedených dôvodov navrhujem odstrániť podmienku plnej spôsobilosti na právne úkony zo znenia § 3 ods. 1 a 2 zákona o politických stranách a politických hnutiach“ uaztvára verejný ochranca práv.